

Teksten: Amos 5: 14; Mattheus 25: 34 - 40

Thema: *'het zeefje van het leven...'*

Gesprek over het thema

WEER EEN JAAR OUDER GEWORDEN.

Dat is toch altijd weer een moment om terug te kijken op je leven.

Op dingen, die invloed hebben gehad.

Dingen, die verdwenen zijn.

Ingrijpende gebeurtenissen.

Maar ook beelden en verhalen, die steeds met je mee gaan, onderweg in het leven.

Een beeld, dat altijd met mij is meegegaan, vanaf het begin, is het beeld van het sleepnet. Als beeld van het koninkrijk van God (door mij toen voor het gemak vertaald *met 'het geloof'*, om het beeld wat dichterbij te krijgen). Het ging en gaat daarbij om het feit, dat je in het leven van alles verzamelt aan ervaringen. En dat je dan tijd moet nemen (als het net vol is) om die ervaringen te sorteren in goed en niet goed, bruikbaar en rommel, voedsel en stenen.

En dat is niet per se gemakkelijk. Soms ontdek je door de tijd heen, dat dingen kunnen veranderen: van nuttig (goed) naar onnuttig (kwaad) of omgekeerd.

En zo kwam ik opeens uit bij het beeld van de zeef: het zeefje van het leven.

Allereerst is het wel goed om even stil te staan bij welke associaties je zelf hebt bij het beeld van de zeef.

De zeef kun je gebruiken om scheiding te maken tussen wat je wilt bewaren en wat je bijvoorbeeld waardeloos vindt.

En dat kan op twee manieren: je kunt het goede opvangen in de zeef (je vist bijvoorbeeld iets uit het water'); je kunt ook juist de verontreinigingen, de rotzooi opvangen om bijvoorbeeld de vloeistof of de lucht te zuiveren.

Het lijkt wel een beetje op het sleepnet, maar het gaat toch iets verder: het zeefje dient al om een scheiding te maken.

Bij het gebruik van het zeefje hangt het er van af, waar je naar kijkt: naar het zeefje zelf en wat je daarin hebt opgevangen of naar de bak of emmer die eronder staat.

En dat maakt het toch wel heel anders.

Zo kun je kijken naar de manier waarop je omgaat met de ervaringen van het leven.

Uitgangspunt is natuurlijk: het zoeken naar het goede.

We lezen Amos 5: 14. *'Zoek het goede en niet het kwade. Dan zullen jullie leven, en dan zal God met jullie zijn, zoals jullie zeggen.'*

Heel actueel is dit vandaag, wanneer we kijken naar wat er gebeurd is op Lesbos bij de brand van het kamp Moria, met 15.000 mensen, die dakloos geworden zijn.

Daar past het lied bij van Sela: *'Heer, wijs mij uw weg.'*

(Daar gaan we nu naar luisteren)

En ik moet dan denken aan het lied:

Toen ik naar mijn naaste zocht, waar was jij, waar was jij?

Toen ik naar mijn naaste zocht, waar was jij?

Refrein: En ik vraag je niet naar huidskleur

Naar geloof of naar je naam

Toen ik naar een naaste zocht, waar was jij?

(en alle andere coupletten)

Ik zou willen, dat die vraag over de hele wereld zou klinken, als een vraag voor alle landen.

Overdenking

De ontdekking die ik deed en die bij mij heel confronterend is blijven hangen, is dat het beeld van het zeefje overal herkenbaar is en dat het aan het licht brengt hoe verschillend mensen in het leven staan.

(niet te verwarren met hoe verschillend mensen zijn, want in de grond van de zaak verschillen mensen niet zo veel van elkaar in hun angsten en wensen)

Ervaringen, uitspraken en gebeurtenissen worden gezeefd, meestal met het doel om jezelf te bevestigen of om jouw eigen opvattingen kracht bij te zetten. Of omdat ze passen bij jouw eigen wensen of verlangens.

Voorbeelden te over in de politiek: klimaatdiscussie, coronamaatregelen, asielzoekers, black matters, de belastingdienst, enz.

In de discussies zie je welk zeefje men gebruikt: dat van de zelfhandhaving, van de angst, of van de economie. Of van het goede vertrouwen of het medelijden.

Soms dat van het verstand (op zoek naar de waarheid), soms ook van het gevoel.

Maar, in plaats van ruzie te maken over wat ieder in zijn eigen zeefje vindt – en dat gebeurt meestal! -, zou je het gesprek moeten voeren over welk zeefje je gebruikt en wat daarbij voor jou zo belangrijk is. Dan wordt wel duidelijk wat er voor iedereen wel of niet toe doet.

Dit kom je in het groot tegen, maar ook in het klein, in je persoonlijk leven:

- Hoe we de krant lezen (en ook elke krant gebruikt zijn eigen zeefje)
- Hoe we tv kijken en keuze maken tussen de programma's: bijv. documentaires/ reportages overslaan en wel kijken naar gezellige spelprogramma's.

Ja, en dat geldt ook voor het lezen van de Bijbelverhalen, voor het nadenken en invullen van je geloof. Het luisteren naar de preek; dat geldt dus ook voor de preek van vanmorgen.

En dan kom ik bij een ervaring die mij heel goed geholpen heeft, in mijn eerste jaar in Elim. De ervaring, dat mijn preek niet goed overkwam bij verschillende mensen.

En dan kwam er altijd commentaar, omdat ik bepaalde dierbare woorden niet of te weinig gebruikte (zoals het begrip 'verzoening'). Ik heb nog steeds de neiging om me daarover te verdedigen...

Ik zat er wel mee: moest ik andere woorden gebruiken om mensen wat meer naar de mond te praten of toch maar gewoon kiezen voor mijn eigen zoektocht.

Tot Harry Visser, u kent hem nog wel, tegen die persoon zei: *'je lijkt op een boer die aan het melken is, met een zeef onder de uiers om de ongerechtigheden op te vangen, maar die de melk weg laat lopen op de grond'*. (zonder emmer)

Zo herkende ik dat, en... was er blij mee, voor mezelf.

Totdat ik later begreep, dat hij daar zelf niet mee geholpen was, en... dat dat zeefje toch ook wel liet zien hoe hij in het leven stond.

De vraag is dan: ging het om hem, of ging het om mij?

Ik kwam met hem verder in gesprek via de vraag: 'hoe gaat het met je?'

Het gaat uiteindelijk niet om het gelijk, maar om het contact!

De bewustwording van alles wat je samen meemaakt: de melk en het zeefje en de emmer.

Als de krampachtigheid in het leven komt is er sprake van een bedreigd gevoel en angst. Dan is er vaak geen gevoel van contact of van samen. Dan probeert het verstand via redeneringen en argumenten nog te redden wat er te redden valt in termen van overtuigen en verdedigen.

Je wilt het goede.

Met toch ook het gevoel: is het goed in de ogen van God?

Het zeefje is er niet voor niets: om scheiding te maken tussen goed en rommel.

Je wilt eigenlijk alleen maar het goede. En welk zeefje is dan het beste?

Ik denk, dat er ook sprake kan zijn van een misverstand, wanneer we denken, dat God alleen maar aanwezig wil zijn bij het goede.

Laten we de tekst opnieuw lezen:

'Zoek het goede en niet het kwade. Dan zullen jullie leven en dan zal God met jullie zijn.'

Het zit hem in het zoeken, niet in het vinden.

God zal met je zijn, als jij op zoek gaat, niet per se als je het gevonden hebt.

Het leven is gekoppeld aan het zoeken.

Zolang het zeefje bespreekbaar is, inclusief dat wat er gezeefd wordt, en wat er gevonden wordt is er een proces mogelijk, waarin je elkaar kunt ontmoeten.

Liefde die zichzelf overstijgt (zichzelf niet zoekt, maar de ander)

De vraag in het lied: *'toen ik naar mijn naaste zocht'* is niet de vraag: *'wie help jij allemaal?*

Of wie vind jij voor jou de naaste, geschikt om te helpen?', maar omgekeerd als vraag van

degene die slachtoffer is : wie komt zo dichtbij, dat de ander hem herkent als naaste? Of

anders gezegd: bij wie kom jij zo dichtbij, dat hij jou ervaart als naaste?

En dan als troost bij het zoeken het laatste couplet van het lied, en dan gericht op jou:

Overal waar jij zult zijn, zal Ik zijn.

Overal waar jij zult zijn, zal Ik zijn

En Ik vraag je niet om huidskleur,

naar geloof of naar je naam.

Overal wat jij zult zijn, zal Ik zijn.

Amen